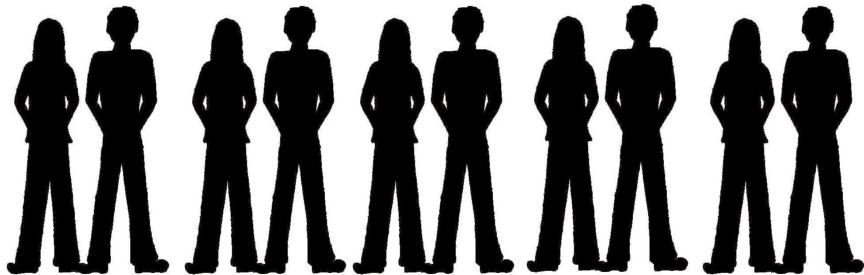

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

BOSNISKA

Ravnopravnost

Žene i muškarci u Švedskoj

Žene i muškarci u Švedskoj

Kako je bilo nekad?

Prije pedeset godina Švedska je bila vrlo nepravedno društvo. Žene nisu imale jednakih prava kao i muškarci. Žene, na primjer, nisu mogle postati svećenici. Muškarci nisu imali pravo na odsustvo s posla radi brige o novorođenom djetetu. Mnoge žene su još uvijek bile domaćice i same su se brinule o kući i djeci. Do 1974. godine abortus je bio protuzakonita radnja.

Ravnopravnost znači da su žene i muškarci jednako vrijedni. Činjenica da je neko žena ili muškarac ne smije biti od značaja kada se traži zaposlenje, prima plata, njeguju djeca ili obavljaju kućni poslovi.

Kako je danas?

Vladina želja je da žene i muškarci u Švedskoj imaju jednakih prava, mogućnosti i dužnosti. Situacija za žene u Švedskoj je dobra u poređenju s mnogim drugim zemljama, ali se još puno toga mora učiniti u cilju unapređenja ravnopravnosti.

Žene u Švedskoj imaju veliku političku moć. Švedska Vlada ima podjednak broj žena i muškaraca. Žene čine 45 posto od ukupnog sastava švedskog parlamenta. Međutim, velikim švedskim preduzećima upravljaju gotovo isključivo muškarci. Ženama je teže da postanu šefovi. Muškarci posjeđuju još uvijek ekonomsku moć.

Švedske porodice se često sastoje od mame, tate i djeteta. Također je česta pojava da roditelji ne žive više zajedno. I mame i tate rade kako bi osigurali novac svojim porodicama. U današnjoj Švedskoj gotovo sve žene imaju zaposlenje, međutim mnoge rada skraćeno radno vrijeme. Žene i muškarci obavljaju često različite vrste poslova, muškarci rade u oblasti tehničkih zanimanja a žene u zdravstvu i školstvu. Postoji zakon koji propisuje jednaka prava žena i muškaraca na poslu. Zakon se zove Zakon o ravnopravnosti polova. Usprkos tome, žene još uvijek imaju niže plate od muškaraca. To znači da su žene diskriminirane na tržištu rada.

Kada se dijete rodi, mama i tata imaju pravo na po sedam mjeseci odsustva s posla radi njegе djeteta. Tata ustupa često svoje mjesecе mami, te ona, samim tim, ostaje duže vrijeme kod kuće. Međutim, dva mjeseca pripadaju isključivo tati i dva mjeseca isključivo mami. Prema aktualnim podacima tate ostaju s djetetom kod kuće otprilike 17 posto od ukupnog broja dana. Vlada je mišljenja da su muškarci i žene podjednako sposobni da se brinu o djeci te želi da roditelji u većoj mjeri jednakо podijele vrijeme kod kuće s djecom.

Silovanje u braku i izvan braka je zabranjeno. Ako žena zatrudni, ona ima pravo na abortus, čak i u slučajevima kada tata želi zadržati dijete. Žena sama odlučuje o svom tijelu.

Švedski zakon zabranjuje genitalno sakaćenje i žensko obrezivanje. Kazna se može izreći na osnovu švedskog zakona i ako se genitalno sakaćenje obavi u drugoj zemlji.

Kupovina seksualnih usluga predstavlja krivično djelo u Švedskoj. Posjećivanje prostitutki može se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora. Prostitutka se ne smatra delikventom.

Zakonom je zabranjeno vršiti nasilje, udariti svog partnera i svoju djecu i prijetiti im, te takvo postupanje može imati za posljedicu duge zatvorske kazne.

Budućnost

Vladin cilj je da se sva djeca slobodno razvijaju. Dječacima će, na primjer, biti pružena mogućnost da postanu babice, a djevojčice će moći da voze teretna vozila. Neće postojati muški i ženski poslovi. Muškarci neće imati više plate i biće podjednako puno ženskih kao i muških šefova. Žene i muškarci će raditi podjednako puno izvan kuće. Muškarci i žene će u jednakoj mjeri čistiti i prati suđe i veš kod kuće. Tata će se u istoj mjeri brinuti o djeci kao i mama. Nijedna žena neće biti fizički zlostavlјana od strane svog supruga ili silovana. Muškarci neće imati veću vrijednost. Još je dug put do utvrđenih ciljeva, ali mi radimo na njihovom ostvarenju!

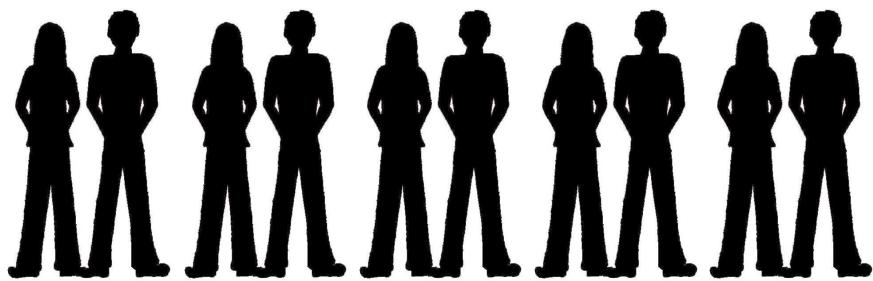
Da li želite opširnije informacije?

Kotarska uprava kotara Östergötland odgovorna je za sprovodenje Vladine politike ravnopravnosti u Östergötland-u. Za opširnije informacije o Vladinim ciljevima posjetite Vladinu Internet-stranu: www.regeringen.se (kliknite na näringsdepartementet, ansvarsområde jämställdhet). Možete također posjetiti Internet-stranu Länsstyrelsen-a, www.e.lst.se i na njoj dalje pogledati Jämställdhet, ili se obratiti direktoru za ravnopravnost Catharini Alpkvist-catharina.alpkvist@e.lst.se, 013-19 63 72.

Drugi kontakti

Ombudsman za ravnopravnost polova (JämO) je državni organ koji nadgleda i prati ostvarenje ravnopravnosti u Švedskoj. Ombudsman za ravnopravnost polova je nadležan da prima i ispituje prijave koje se odnose na polnu diskriminaciju. Elektronska adresa Ombudsmana za ravnopravnost polova jeste: info@jamombud.se, broj telefona centrale: 08-440 10 60.

Östgötagatan 3
581 86 Linköping
Tel 013-19 60 00, Fax 013-10 13 81
Epost lansstyrelsen@e.lst.se
www.e.lst.se

www.e.lst.se/e/amnen/Jamstalldhet